

СІМ ЧУДЕС

ЯРМОЛИНЄЧЧИНИ

Перспективність розвитку району в галузі туризму є очевидною. Адже на користь цього свідчать такі фактори як географічне розташування, природні ресурси, історичні пам'ятки й культурні здобутки Ярмолинеччини.

Близьке розташування як від обласного центру (біля 20 км), так і від таких визнаних туристичних осередків як Кам'янець-Подільський (біля 70 км) та Меджибіж (біля 60 км) передбачає залучання локальних районних цікавинок до обласних туристичних маршрутів як на рівні окремих пам'яток історії та природи, так і повноцінних тематичних маршрутів.

I. В локальний умовний топ-лист **«Сім чудес Ярмолинеччини»** можна включити наступні унікальні природничі й історичні пам'ятки (відповідно до реалізації загальнодержавної Програми із збереження та використання культурної спадщини 2004-2010):

1. Покровська церква-фортеця та рештки замкового комплексу 15 століття в с. Сутківці.

2. Вознесенська церква-фортеця 15 століття та панський парк 19 століття в с. Шарівка.

3. Один з геодезичних знаків
Дуги Струве, що охороняється
ЮНЕСКО, початку 19 століття в с.
Баранівка.

4. Костел Петра і Павла 19
століття в смт. Ярмолинці.

5. Реліктовий парк 19 століття на території
санаторію «Куява» в с. Соснівка.

6. Старовинний парк й палац 19 століття в
с. Вербка.

7. Державний заказник «Евеліна» (320 га) із
рідкими та зникаючими видами флори й фауни.

II. Організація туристичних маршрутів можлива **за наступними об'єднуючими темами** (таймінги з транспортними схемами розробляються безпосередньо під потреби туристичних груп чи індивідуальних туристів чи туроператорів):

- **«Стежками старовинних парків».** На Ярмолинеччині зберіглося 7 старовинних парків, що були закладені ще в 19 сторіччі. Нажаль, їх сучасний стан вимагає втручання для поліпшення умов проведення екскурсій та пікніків (розчистка стежок, прибирання сміття, догляд за рослинами).

- **«Історико-краєзнавчі музеї Ярмолинеччини».** На території району функціонує 15 музеїв (переважно при сільських школах). Не дивлячись на скромність експозицій, вони можуть привабити туристів через тенденцію, що спостерігається останнім часом. Городяни-туристи проявляють зацікавленість у відвідинах провінційних музеїв із місцевими екскурсоводами, що надає можливість пізнати історію України безпосередньо з народних історичних

джерел (відповідно до реалізації обласної Програми розвитку краєзнавства).

- **«Джерела Ярмолинеччини» й «Рибальський вік-енд».** В Ярмолинецькому районі є 6 річок, 92 водойми й багаточисельні джерела, деякі з яких навіть набули слави святих. Екскурсія найцікавішими джерелам району відбувається мальовничішими місцинами, що відносить тур до екологічних, які набули особливої популярності серед сучасних туристів, що переймаються здоровим способом життя. Щодо рибальського туру можливо поєднати рибалення на кількох водоймах району протягом вихідних днів відповідно до пріоритетів туристів (краєвиди, проживання в наметах чи в оселях зеленого туризму, види риби, т.і.).

- **«Вчимося у майстра: майстер-класи з народної творчості».** На території району творять багато народних майстрів в таких видах творчості, як вишивка, гаптування, бісероплетіння, різьблення по дереву, писанкарство, розписи, декоративні вироби зі шкіри, іграшки з глини (біля 26 локальних осередків й майстрів). Багато років існують знані фольклорні колективи «Кудрявчик», «Барвінок», «Шарівчанка», на базі яких можна ознайомитись та вивчити народні пісні

Поділля. Особливо актуальним може стати організація таких майстер-класів напередодні свят, пов'язаних із відповідними традиціями створення певних атрибутів. Серед яких Великодень (писанкарство, вишивки), Різдво (дідухи, колядки, щедрівки, народна кухня), Івана Купала (вишиті сорочки, купальські пісні, травництво), весілля (співи, рушники, ікони) і т.п.). Цікавою для урбанізованого населення є участь в етнографічних експедиціях по збору народних пісень або творів народного мистецтва для локальних музеїв.

- **«Ярмолинеччина духовна».** Туристичні маршрути-паломництва унікальними церквами, костелами й місцями захоронень Ярмолинеччини із розповіддю про історію цих пам'яток культури й релігії (відповідно до виконання Указу «Про відзначення в Україні 1025-річчя хрещення Київської Русі» від 10 листопада 2009 року).